

İnsan Kaynakları Muhasebesi Alanında Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Studies Conducted in The Field of Human Resource Accounting

Özet

Bu çalışmanın amacı, Scopus ve Web of Science veri tabanlarında 1972-2025 yılları arasında "insan kaynakları muhasebesi" konusuyla ilgili yayımlanan akademik çalışmaların bibliyometrik analizini yapmaktır. Bu doğrultuda yapılan analizlerde söz konusu alanda toplam 238 yayının bulunduğu ve bu yayınların %67'sinin makale türünde olduğu belirlenmiştir. İnsan kaynakları muhasebesi alanında en fazla yayının 1976 yılında yapıldığı, bunu izleyen yıllarda ise dönemsel dalgalanmalara rağmen 2022 yılına kadar genel bir artış eğiliminin söz konusu olduğu tespit edilmiştir. En fazla yayın yapan ülke 39 çalışmayla Amerika Birleşik Devletleri olurken, bunu 29 yayınlı Hindistan ve 24 yayınlı Çin takip etmiştir. En fazla yayına sahip akademik dergi ise 15 yayınlı Accounting, Organizations and Society olmuştur. En çok atıf alan çalışma ise Bontis (1999) tarafından kaleme alınan ve 2.216 atıf alan "The Knowledge Toolbox: A Review of the Tools Available to Measure and Manage Intangible Resources" başlıklı makaledir. Literatürde öne çıkan anahtar kelimeler arasında "human resource accounting", "human capital", "accounting" ve "intellectual capital" yer almakta; bu durum alanın muhasebe, yönetim ve stratejik insan kaynakları konularıyla güçlü şekilde ilişkilendiğini göstermektedir. Son olarak, yazarlar arası iş birliği ağı incelendiğinde Flamholtz ve Dawson gibi isimlerin merkezi konumda yer aldığı ve alandaki akademik üretime önemli katkılar sunduğu görülmüştür.

Abstract

The aim of this study is to conduct a bibliometric analysis of academic publications on "human resource accounting" published between 1972 and 2025 in the Scopus and Web of Science databases. The analysis revealed that a total of 238 publications were identified in this field, with 67% of them being journal articles. It was determined that the highest number of publications occurred in 1976, followed by a general upward trend despite periodic fluctuations up to the year 2022. The United States ranked as the country with the most publications (39), followed by India (29) and China (24). The journal with the highest number of publications was Accounting, Organizations and Society, with 15 articles. The most cited work in the literature was authored by Bontis (1999), titled "The Knowledge Toolbox: A Review of the Tools Available to Measure and Manage Intangible Resources," receiving a total of 2,216 citations. Prominent keywords such as "human resource accounting," "human capital," "accounting," and "intellectual capital" indicate that the field is strongly associated with accounting, management, and strategic human resource themes. Finally, the author collaboration network shows that figures such as Flamholtz and Dawson occupy central positions and have made significant contributions to academic production in the field.

Giriş

Nitelikli insan kaynağına sahip işletmeler, küresel rekabet ortamında maliyet, hız ve zaman verimliliği gibi kritik faktörlerde rakiplerine göre belirgin bir avantaj elde edebilmektedir. Özellikle yüksek düzeyde eğitilmiş, yetkin, yaratıcı, inovatif, sosyal becerileri gelişmiş ve örgütsel bağlılığı yüksek çalışanlar, işletmelerin rekabet gücünü artırarak sektörde öne çıkmalarını sağlamaktadır (Pfeffer, 1998: 120). Günümüzde pek çok işletme, "En değerli varlığımız insan kaynağımızdır" gibi ifadeleri kurumsal raporlarında vurgulasa da bu söylemin ötesinde insan sermayesinin stratejik

Fatih Akdeniz

Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi,
fatihakdeniz@gumushane.edu.tr,
Orcid No: <https://orcid.org/0000-0003-0518-0242>

Article Type / Makale Türü

Research Article / Araştırma Makalesi

Anahtar Kelimeler

İnsan Kaynakları Muhasebesi, Bibliyometrik Analizi, Scopus-WoS, Ağ Görselleştirmesi.

Keywords

Human Resources Accounting, Bibliometric Analysis, Scopus-WoS, Network Visualization.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Çalışma etik kurul izni gerektirmemektedir.

JEL Codes: M10, M41

Submitted: 12/ 08 / 2025

Accepted: 20 /10 / 2025

yönetimi büyük önem taşımaktadır. Nitekim bilgi ekonomisinin yükselişiyle birlikte, fiziksel ve finansal varlıkların göreceli önemi azalırken, entelektüel sermaye ve insan kaynaklarının işletme performansına katkısı giderek daha belirleyici hale gelmektedir (Stewart, 1997: 67; Cascio & Boudreau, 2016: 9). Bu gerçekten hareketle, işletmeler insan kaynaklarının etkin yönetiminin yanı sıra bu değerli varlığın muhasebe sistemlerinde ölçülmesi ve raporlanması konusunda yeni yaklaşımlar geliştirmeye zorlanmaktadır (Flamholtz, 1999: 9). Bu bağlamda insan kaynakları muhasebesi, çalışanların bir organizasyon için yarattığı ekonomik değerin ölçülmesi ve raporlanmasına odaklanan bir disiplin olarak ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşım, insan sermayesinin işe alım, eğitim ve geliştirme maliyetlerinin yanı sıra, çalışanların yetenek ve becerilerinin uzun vadede yaratacağı katma değerin de muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir (Cascio, 2007: 71-73).

İnsan kaynakları muhasebesi, çalışanların bir organizasyon için ekonomik değerini ölçmeyi ve raporlamayı amaçlayan bir muhasebe disiplini. Bu kavram, insan sermayesinin finansal tablolarda daha görünür hale gelmesini sağlayarak, işletmelerin insan kaynakları yatırımlarının performansını değerlendirmesine olanak tanır (Flamholtz, 1999: 9-10). Öte yandan insan kaynakları muhasebesi, personel seçimi, eğitim ve geliştirme gibi süreçlerin maliyet-fayda analizini yaparak işletmelerin stratejik karar alma süreçlerine önemli katkılar sunmaktadır. Bu yaklaşım, yalnızca insan kaynağına yapılan harcamaları ölçmekle kalmaz, aynı zamanda çalışanların yetenek ve becerilerinin uzun vadede şirket değerine olan etkisini niceliksel olarak ortaya koymaya çalışır. Böylece, geleneksel muhasebe sistemlerinin aksine, bu yaklaşım insan faktörünü bir maliyet unsuru olmaktan çıkarıp bir yatırım olarak ele almaktadır (Mayo, 2001; Cascio & Boudreau, 2016).

İnsan kaynakları muhasebesi, ilgili literatürde giderek daha fazla önem kazanan kritik bir araştırma alanı olarak öne çıkmaktadır. Bu alanda yapılacak kapsamlı bir literatür incelemesi, konunun teorik temellerinin ve uygulama boyutlarının bütüncül olarak değerlendirilmesine olanak tanıyacaktır. Bu çalışma, insan kaynakları muhasebesi alanındaki akademik yayınları sistematik bir yaklaşımla analiz ederek alandaki durumu ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, Scopus ve Web of Science veri tabanlarından erişilen “insan kaynakları muhasebesi (human resources accounting)” alanında 1972-2025 yılları arasında yayınlanan akademik çalışmalar bibliyometrik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırmanın metodolojik çerçevesi, sırasıyla araştırma yöntemi, bulgular ve sonuç bölümlerinden oluşmaktadır.

1. Yöntem

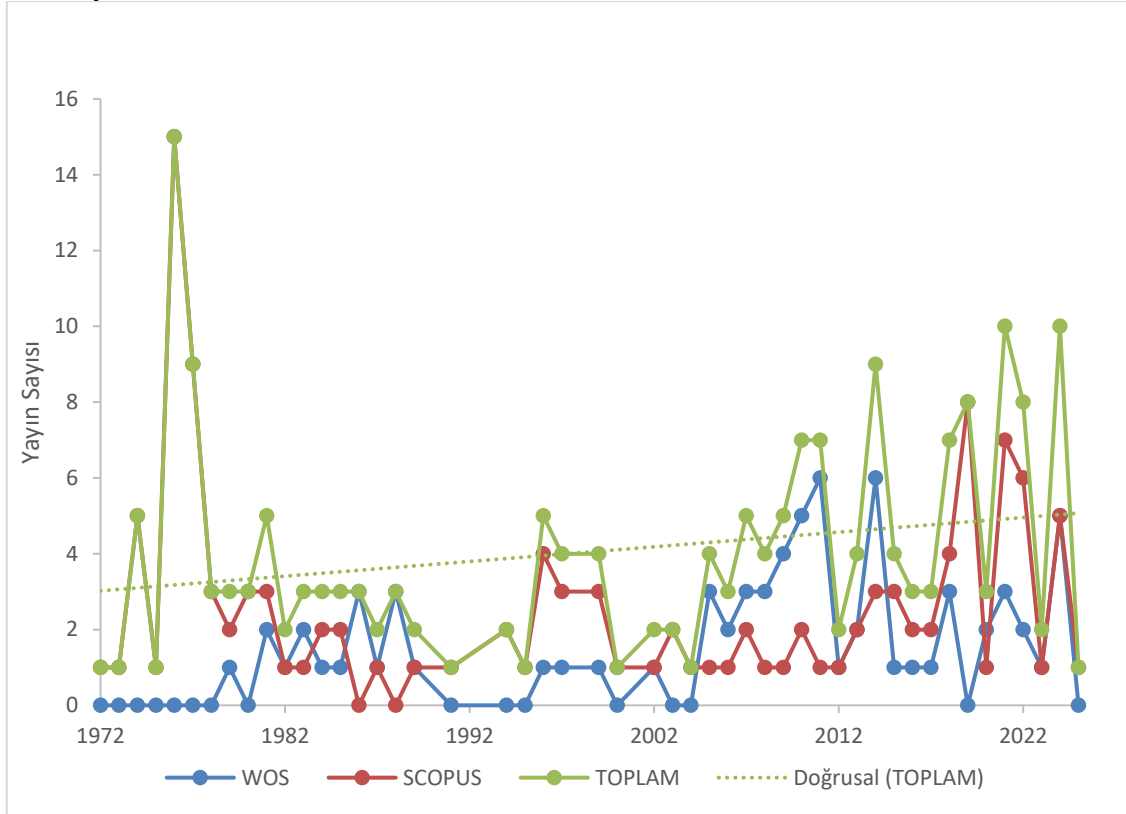
Bu çalışmada yöntem olarak bibliyometrik analiz tercih edilmiştir. Bibliyometrik analiz, belirli bir alanda üretilmiş çok sayıda bilimsel yayının sistematik olarak incelenmesini ve bu yayınlar arasındaki ilişkilerin görsel haritalar aracılığıyla ortaya konmasını amaçlayan nicel bir yaklaşımdır (Donthu, vd., 2021; Atasel ve Gerekan, 2023; Güven, 2024). Bu yöntemin temelinde, yayınlar arasındaki benzerliklerin görselleştirilmesi (Visualization of Similarities - VOS) yer almaktadır (Aneesha, 2025). Araştırmacılara alıntı düzenleri, anahtar kelime kümelenmeleri, yazar iş birlikleri ve dergi dağılımları gibi veriler sunarak alandaki gelişmeleri nesnel bir biçimde analiz etme imkânı tanımaktadır (Bhooshetty, 2023; Dermawan, 2024). Özellikle yeni ortaya çıkan temaların, disiplinlerarası etkileşimlerin ve potansiyel araştırma iş birliklerinin belirlenmesinde bibliyometrik analiz güçlü bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, literatüre daha geniş bir perspektiften bakmayı mümkün kılarken, araştırmacılara da yön gösterici bir çerçeve sunmaktadır.

Çalışma kapsamında yapılan analizler, *VOSviewer* programı aracılığıyla yapılmış ve grafiksel ağ yapıları oluşturulmuştur. Veri seti, *Scopus* ve *Web of Science* veri tabanlarında yer alan, başlık ve içeriğinde “human resource accounting” ifadesi geçen İngilizce yayınlarla sınırlandırılmıştır. Bu kapsamda, makale, bildiri, kitap ve kitap bölümleri analize dahil edilmiştir. Böylece, insan kaynakları muhasebesi alanında yapılan akademik üretimin mevcut durumu ve gelişim eğilimleri derinlemesine incelenmiştir.

2. Bulgular

Bu kısımda, *Scopus* ve *Web of Science* veri tabanlarında 1972-2025 yılları arasında “insan kaynakları muhasebesi” konusuyla ilgili yayımlanan çalışmaların analitik dökümü sunulmaktadır.

Söz konusu yayınlara ilişkin olarak; tanımlayıcı bilgilere, yıllara göre yayın sayısına, yayın türlerinin dağılımına, çalışmalarda yer alan ülkeler ve kurumlara göre sınıflandırmaya, en fazla yayın yapan dergiler ile en üretken yazarlar gibi başlıklara yer verilmiştir. Bu kapsamda yapılan incelemeler, alanın tarihsel gelişimini ve araştırma yoğunluğunun zaman içindeki seyrini ortaya koymak açısından önemli bilgiler sunmaktadır. Grafik 1’de, 1972-2025 yılları arasında insan kaynakları muhasebesi konusuna odaklanan yayınların yıllara göre dağılımı görselleştirilmiştir. Bu grafik, literatürdeki ilginin dönemsel olarak nasıl bir eğilim gösterdiğini ve hangi yıllarda artışların veya durağanlıkların yaşandığını belirlemeye olanak tanımaktadır. Bu tür veriler, gelecekte yapılacak çalışmaların yönelimi açısından önemli bir zemin oluşturmaktadır.

Grafik 1. 1972-2025 Yılları Arasında Yayın Sayıları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 1’de sunulan verilere göre, insan kaynakları muhasebesi konusundaki akademik çalışmaların sayısı 1976 yılında zirve yapmıştır. Bu dönem, alanın teorik temellerinin atıldığı ve yoğun metodolojik tartışmaların yaşandığı bir evreye denk gelmektedir. 2008 yılı sonrasında dönemsel dalgalanmalar gözlemlenmekle birlikte, 2022 yılına kadar olan süreçte genel bir artış eğilimi dikkat çekmektedir. Tablo 1’de insan kaynakları muhasebesi alanında yapılan akademik çalışmaların yayın türlerine göre dağılımı sunulmuştur.

Makale içindeki tablolar, biçimsel olarak aşağıda verilen örneğe benzer şekilde, kendi içeriğinin gerektirdiği biçimde oluşturulacak; tablo başlığı üstte, ortalanmış ve koyu yazılacaktır.

Tablo 1. Yayın Türleri

Yayın Türü	Sayısı		Toplam	Yüzde
	WOS	Scopus		
Makale	38	122	160	%67
Kitap	2	3	5	%2
Kitap Bölümü	1	8	9	%4
Bildiri	27	16	43	%18
İnceleme Makalesi	9	12	21	%9
Toplam	77	161	238	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

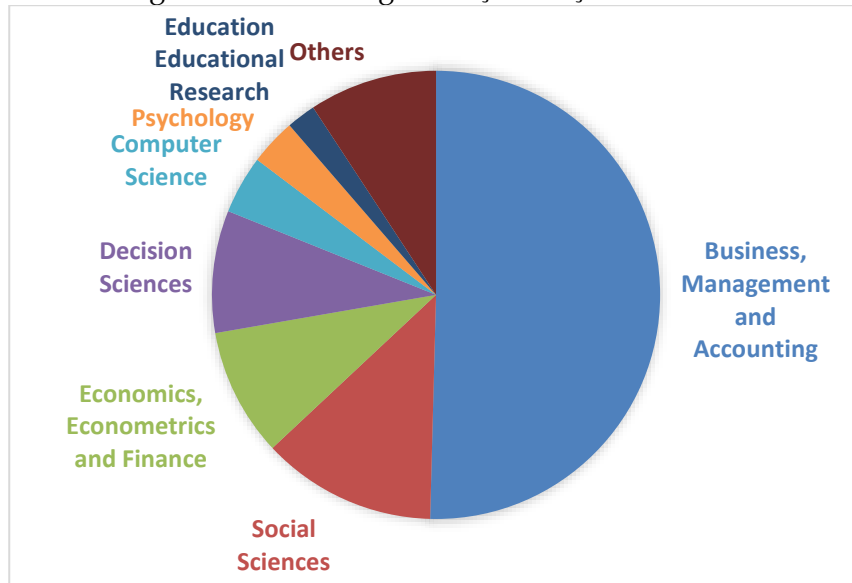
Tablo 1 verilerine göre, incelenen çalışmaların yayın türleri bazında dağılımı şu şekildedir: Makaleler toplam 160 adet (%67) ile en baskın yayın türünü oluşturmakta olup, bunu 43 adet (%18) bildiri ve 21 adet (%9) inceleme makalesi izlemektedir. Kitap bölümleri 9 adet (%4), kitaplar ise 5 adet (%2) ile daha sınırlı bir ektiye sahiptir. Bu dağılım, alandaki akademik üretimin büyük ölçüde hakemli dergi makalelerine dayandığını ve bilimsel geçerliliği yüksek kaynaklar üzerinden ilerlediğini göstermektedir. Konferans bildirilerinin görece yüksek oranı ise alandaki güncel tartışmaların yoğunluğuna işaret etmektedir. İnsan kaynakları muhasebesi alanında en fazla bilimsel yayına sahip ilk 10 ülkeye ilişkin bulgular Tablo 2'de sunulmaktadır.

Tablo 2. Ükelere Göre Yayın Sayıları

Sıra	Ülke	WoS Çalışma Sayısı	Scopus Çalışma Sayısı	Toplam Çalışma Sayısı
1	ABD (USA)	11	28	39
2	Hindistan (INDIA)	8	21	29
3	Çin (PEOPLES R CHINA)	22	2	24
4	Birleşik Krallık (UK)	4	11	15
5	Kanada (CANADA)	4	9	13
6	İran (IRAN)	4	6	10
7	Avustralya (AUSTRALIA)	5	4	9
8	İsveç (SWEDEN)	4	3	7
9	Romanya (ROMANIA)	5	-	5
10	Suudi Arabistan (S. ARABIA)	2	3	5

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2’de yer alan verilere göre, insan kaynakları muhasebesi alanında en fazla yayına sahip ülke toplam 39 çalışma ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD)’dir. Bu yönüyle ABD, literatüre katkı açısından açık ara lider konumdadır. ABD’yi 29 yayımla Hindistan ve 24 yayımla Çin Halk Cumhuriyeti takip etmektedir. Bu üç ülke, insan kaynakları muhasebesi üzerine yapılan bilimsel üretimin önemli bir bölümünü oluşturarak küresel düzeyde öne çıkmaktadır. Bu bulgular, insan kaynakları muhasebesi çalışmalarının özellikle ABD, Hindistan ve Çin gibi ülkelerde yoğunlaştığını ortaya koymakta; söz konusu ülkelerin alana hem teorik hem de uygulamalı düzeyde yön verdiğini göstermektedir. İnsan kaynakları muhasebesi literatürünün bağlantılı olduğu ana araştırma alanları belirlenmiş ve elde edilen bulgular Grafik 2’de görselleştirilmiştir.

Grafik 2. Yayınların Ana Alanlara Göre Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 2’de, insan kaynakları muhasebesi konusundaki yayınların hangi akademik alanlarla ilişkili olduğu görselleştirilmiştir. Toplam 120 yayınlı, İşletme, Yönetim ve Muhasebe (Business, Management and Accounting) alanı, açık ara en yüksek paya sahip olup konunun temel olarak muhasebe ve yönetim disiplinleri çerçevesinde ele alındığını göstermektedir. İkinci sırada yer alan Sosyal Bilimler (Social Sciences) alanı ise, insan kaynakları muhasebesi konusunun örgütsel, toplumsal ve davranışsal yönlerine de odaklanıldığını ortaya koymaktadır. Bunu takip eden Ekonomi, Ekonometri ve Finans (Economics, Econometrics and Finance) alanındaki 22 yayın ise, insan kaynakları muhasebesi ile finansal analizler ve ekonomik yaklaşımlar arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır. Karar Bilimleri (Decision Sciences) ve Bilgisayar Bilimleri (Computer Science) alanları ise sırasıyla 21 ve 10 yayın ile veri odaklı ve analitik yaklaşımların literatüre katkısını ortaya koymaktadır. Daha sınırlı sayıda da olsa Psikoloji (8 yayın) ve Eğitim Araştırmaları (Education Educational Research) (5 yayın) alanlarında da çalışmaların yürütüldüğü görülmektedir. Son olarak, diğer farklı alanlardan gelen 22 yayın, insan kaynakları muhasebesinin disiplinler arası bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

İnsan kaynakları muhasebesi alanında yapılan akademik çalışmaların yayınlandığı önde gelen dergiler ve bu yayınların dağılımı Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. En Fazla Yayın Yapan Dergiler

Sıra	Dergi Adı	Yayın Sayısı
1	<i>Accounting Organizations and Society</i>	15
2	<i>Human Resource Management</i>	4
3	<i>Management Decision</i>	4
4	<i>Accounting Auditing and Accountability Journal</i>	4
5	<i>Personnel Review</i>	3
6	<i>Industrial Relations A Journal of Economy and Society</i>	3
7	<i>International Journal of Learning and Intellectual Capital</i>	3
8	<i>International Journal of Training and Development</i>	3
9	<i>Human Systems Management</i>	2
10	<i>Journal of Business Finance & Accounting</i>	2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3’te, insan kaynakları muhasebesi alanında en fazla yayına sahip akademik dergilere ilişkin bulgular sunulmaktadır. Accounting, Organizations and Society dergisi, toplam 15 yayın ile bu alanda en fazla bilimsel üretimin gerçekleştiği yayın organı olarak öne çıkmaktadır. Bu dergiyi, Human Resource Management, Management Decision ve Accounting, Auditing and Accountability Journal dergileri 4’er yayınlı takip etmektedir. Sıralamanın devamında, Personnel Review, Industrial Relations: A Journal of Economy and Society, International Journal of Learning and Intellectual Capital ve International Journal of Training and Development dergileri 3’er yayın ile dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, Human Systems Management ile Journal of Business Finance & Accounting dergileri ise 2’şer yayınlı listede yer almakta ve insan kaynakları muhasebesine katkı sunan dergiler arasında daha alt sıralarda konumlanmaktadır. Bu bulgular, insan kaynakları muhasebesi çalışmalarının hem muhasebe hem de yönetim alanındaki disiplinler arası dergilerde yayımlandığını ve konunun çok boyutlu bir akademik ilgi gördüğünü göstermektedir.

Tablo 4’te insan kaynakları muhasebesi konusuna önemli katkılar sunmuş ve literatürde en fazla atıf alarak öne çıkan ilk yazarlar ile eserleri görülmektedir.

Tablo 4. İnsan Kaynakları Muhasebesi Konusunda En Fazla Atıf Alan Yayın/Yazar

Yıl	Yayın Adı	Yazar	Dergi	Atıf Sayısı
1999	The Knowledge Toolbox: A Review Of The Tools Available To Measure And Manage Intangible Resources	Bontis, N.	European Management Journal	2216

2006	Corporate Social Reporting In The European Context And Human Resource Disclosures: An Analysis Of Finnish Companies	Vuontisjarvi, T.	Journal of Business Ethics	387
2002	Human Resource Accounting: A Historical Perspective And Future Implications	Flamholtz, E.G.	Management Decision	345
1973	Human Resources Accounting: Measuring Positional Replacement Costs	Flamholtz, E.G.	Human Resource Management	190
1972	Human Resource Accounting: A Review Of Theory And Research	Flamholtz, E.G.	Journal of Management Studies	186
1976	The Impact of Human Resource Accounting Information on Stock Investment Decisions: An Empirical Study	Hendricks, J.A.	The Accounting Review	183
1997	Understanding And Valuing Knowledge Assets: Overview And Method	Wilkins, J.	Expert Systems with Applications	174
2004	HR Accounting As A Measurement Tool	Toulson, P.K.	Human Resource Management Journal	151
1999	Current Issues, Recent Advancements, and Future Directions in Human Resource Accounting	Flamholtz, E.G.	Journal of Human Resource Costing & Accounting	121
1999	Why The Concept Of Human Resource Costing And Accounting Does Not Work: A Lesson From Seven Swedish Cases	Johanson, U.	Personnel Review	103
2014	Accounting For Soccer Players: Capitalization Paradigm Vs. Expenditure	Oprean, V.B.	Procedia Economics and Finance	100
1976	The Effects Of Human Resource Accounting Data On Financial Decisions: An Empirical Test	Schwan, E.S.	Accounting, Organizations and Society	95
1997	Social Financial Reporting In India: A Case	Hedge, P.	The International Journal of Accounting	85
2011	Using 360 Degree Peer Review To Validate Self-Reporting In Human Capital Measurement	Massingham, P.	Journal of Intellectual Capital	82
2022	Strategic Human Capital Analytics And Organisation Performance: The Mediating Effects Of Managerial Decision-Making	Samson, K.	Journal of Business Research	75
2007	A Reappraisal On Advanced Planning And Scheduling Systems	Lin, C.H.	Industrial Management and Data Systems	65
1978	Connotative Meaning And Its Role In Accounting Change: A Field Study	Flamholtz, E.G.	Accounting, Organizations and Society	64

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

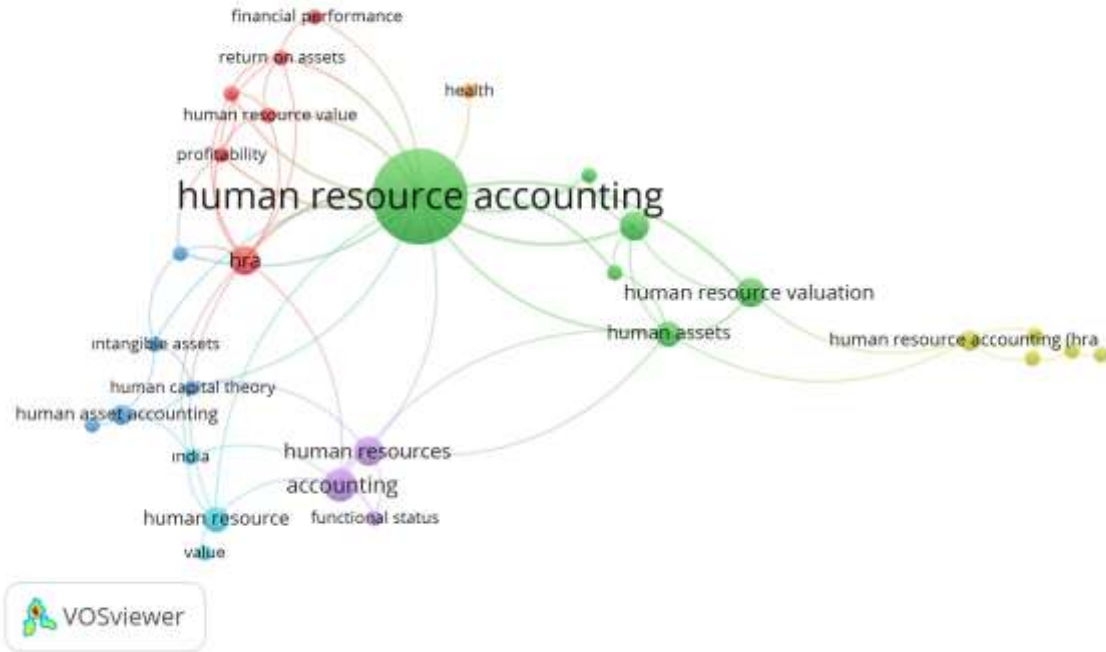
Tablo 4'te insan kaynakları muhasebesi literatüründe en fazla atıf alan çalışma, Bontis (1999) tarafından *European Management Journal* dergisinde yayımlanan "The Knowledge Toolbox: A Review of the Tools Available to Measure and Manage Intangible Resources" başlıklı makaledir; bu çalışma toplam 2216 atıf ile literatürde büyük bir etki yaratmıştır. İkinci sırada, Vuontisjärvi'nin (2006) *Journal of Business Ethics*'te yayımlanan ve Avrupa bağlamında kurumsal sosyal raporlama ile insan kaynakları açıklamalarını analiz eden çalışması yer almakta olup, 387 atıf almıştır. Üçüncü sırada ise, insan kaynakları muhasebesinin tarihsel gelişimini ve geleceğe yönelik yansımalarını ele alan Flamholtz'un (2002) *Management Decision* dergisindeki çalışması 345 atıf ile öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, insan kaynakları muhasebesi literatürünün sadece muhasebe değil, aynı zamanda yönetim, etik ve entelektüel sermaye bağlamlarında da ele alındığını göstermektedir. En çok atıf alan çalışmaların farklı disiplinlerde yayımlanmış olması, alanın çok boyutlu yapısını ve disiplinler arası etkileşimini yansıtmaktadır.

Çalışma kapsamında *Scopus* ve *Web of Science* veri tabanlarından elde edilen yayınlarda yer alan anahtar kelimeler analiz edilmiş ve en sık kullanılan terimlerin görsel temsili Şekil 1'deki kelime bulutunda sunulmuştur.

Şekil 1. Anahtar Kelime Bulutu

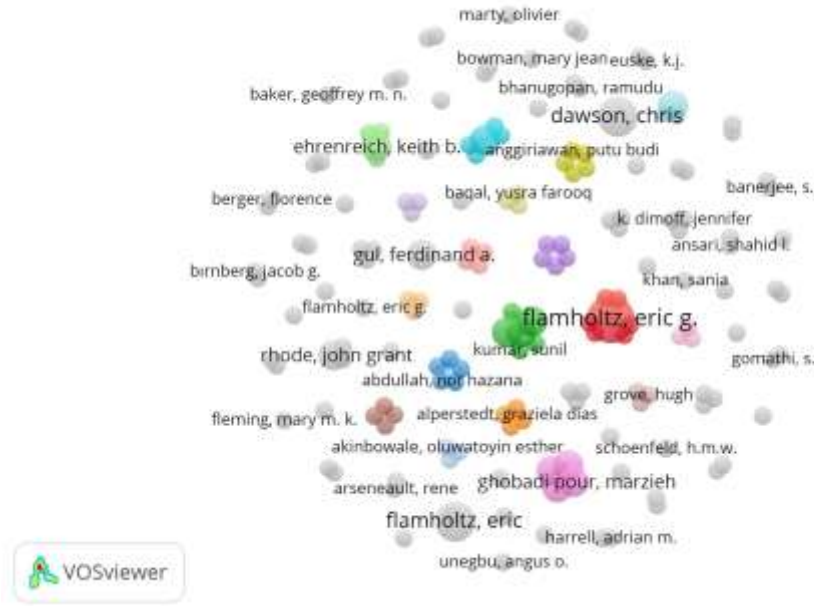
Şekil 1’de yer alan kelime bulutu, insan kaynakları muhasebesi alanında yapılan çalışmalarda en sık kullanılan anahtar kavramları görsel olarak ortaya koymaktadır. Analiz sonuçlarına göre, “Human Resource Accounting”, “Human Capital” ve “Accounting” terimleri en yüksek frekansa sahip olup, bu alandaki literatürün temel odak noktalarını açıkça yansıtmaktadır. Bu kavramlar, insan sermayesinin muhasebe sistemleri içerisindeki yeri, değeri ve raporlanması üzerine yoğunlaşan araştırma eğilimlerini göstermektedir. Ayrıca, “Management”, “Intellectual Capital” ve “Human Resource Management” gibi anahtar kelimelerin öne çıkması, insan kaynakları muhasebesinin sadece finansal bir süreç değil, aynı zamanda stratejik insan yönetimi ve örgütsel değer yaratımıyla da yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. “Disclosure”, “Cost Accounting” ve “Decision Making” gibi terimlerin varlığı ise, şeffaflık, maliyet yönetimi ve karar destek sistemlerinin bu alandaki çalışmaların önemli bileşenleri arasında yer aldığını göstermektedir. Öte yandan, “Intangible Assets”, “Workforce”, “Performance Measurement” ve “Knowledge Economy” gibi kavramların kullanımı, insan kaynakları muhasebesinin soyut değerlerin ölçülmesi ve bilgi temelli ekonomiye bütünleştirilmesi yönünde geliştiğini göstermektedir. Bu sonuçlar, literatürün muhasebe disiplininin ötesine geçerek, ekonomi, yönetim, strateji ve organizasyon teorisi gibi çok sayıda alanla kesiştiğini ve giderek daha bütüncül bir yaklaşıma yöneldiğini ortaya koymaktadır. Çalışmanın takip eden kısmında anahtar kelimeler arasındaki eşzamanlı kullanım ilişkileri de analiz edilmiş ve Şekil 2’de görselleştirilmiştir.

Şekil 2. Anahtar Kelime Ağı

Şekil 2’de, insan kaynakları muhasebesi literatüründe kullanılan anahtar kelimeler arasındaki ilişkiler, birlikte kullanım ağları üzerinden görselleştirilmiştir. Analiz sonucunda, “human resource accounting” teriminin 29 tekrar ile en çok kullanılan ve 14 bağlantı gücü ile en yüksek merkeziyete sahip anahtar kelime olduğu görülmektedir. Bu durum, söz konusu kavramın alandaki çalışmaların temel eksenini oluşturduğunu göstermektedir. Öne çıkan diğer anahtar kelimeler arasında “accounting” (6 tekrar, bağlantı gücü 7), “human resource valuation” (5 tekrar, bağlantı gücü 7) ve “human assets” (4 tekrar, bağlantı gücü 8) yer almakta olup bu terimlerin literatürde sıkça birlikte kullanıldığı dikkat çekmektedir. “human resource management”, “human resources” ve “HRA” gibi terimlerin de benzer sıklık ve bağlantı değerlerine sahip olması, insan kaynakları muhasebesi ile örgütsel yapı, değerlendirme ve yönetim işlevleri arasında güçlü kavramsal bağlar kurulduğunu ortaya koymaktadır. Daha düşük tekrar ve bağlanma gücüne sahip olan “human asset accounting” ve “human resource accounting (hra)” gibi varyasyonlar ise sınırlı fakat odaklı kullanımlarla alana katkı sağlayan çalışmalara işaret etmektedir.

Çalışmada son olarak, insan kaynakları muhasebesi alanında yayın yapan yazarlar arasındaki iş birliği yapıları incelenmiş ve elde edilen ağ görselleştirmesi Şekil 3’te sunulmuştur. Bu ağ yapısı, yazarların ortak çalışmalara ne ölçüde dahil olduklarını ve literatürdeki iş birliği yoğunluğunu ortaya koymaktadır.

Şekil 3. Yazar İş Birliği Ağı

Şekil 3'te, insan kaynakları muhasebesi alanında yayın yapan yazarlar arasındaki iş birliği ağı görselleştirilmiştir. Ağ yapısında, Flamholtz, Eric G. ve Dawson, Chris merkezî konumlarıyla dikkat çekmekte ve en fazla ortak yayına sahip yazarlar arasında yer almaktadır. Özellikle Eric G. Flamholtz, hem bireysel çalışmalarıyla hem de farklı araştırmacılarla olan bağlantılarıyla literatüre yön veren isimlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Farklı renklerle gösterilen kümeler, yazarlar arasında oluşan iş birliği gruplarını temsil etmektedir. Örneğin, kırmızı ve yeşil renkli kümelerde yoğunlaşan yazar grupları, belirli akademik odaklar veya coğrafi bağlantılar etrafında şekillenmiş görünmektedir. Gul, Ferdinand A., Rhode, John Grant, Ghobadi Pour, Marzieh ve Alperstedt, Graziela Dias gibi yazarlar da literatüre katkı sunan ve farklı kümelerle bağlantı kuran diğer isimler arasında yer almaktadır. Ağ genelinde bazı yazarların yalnızca tekli bağlantılarla temsil edildiği görülürken, merkezi yazarlar etrafında daha yoğun bir iş birliği örüntüsü olduğu dikkati çekmektedir. Bu yapı, insan kaynakları muhasebesi alanında daha çok bireysel çalışmaların ağırlıklı olduğunu, ancak belirli araştırma gruplarının birlikte üretime dayalı önemli katkılar sunduğunu göstermektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Bu çalışma, Scopus ve Web of Science veri tabanlarında 1972-2025 yılları arasında "insan kaynakları muhasebesi" konusuna odaklanan yayınların analitik bir dökümünü sunarak, alanın tarihsel gelişimini, akademik üretim yoğunluğunu ve disiplinlerarası etkileşimini ortaya koymuştur. Yapılan analizler, bu alandaki çalışmaların 1970'li yıllarda teorik temellerinin atıldığını ve sonraki dönemlerde giderek artan bir ilgiyle geliştiğini göstermiştir. Yayın sayısındaki artış, alanın akademik gündemdeki yerine işaret etmektedir.

Elde edilen bulgular, insan kaynakları muhasebesi çalışmalarının büyük çoğunluğunun hakemli dergi makaleleri şeklinde yayımlandığını, özellikle ABD, Hindistan ve Çin gibi ülkelerde bu alana yoğunlaşan akademik bir ilgi bulunduğunu ortaya koymuştur. ABD, yayın sayısı ve atıf oranları itibarıyla alanda lider konumdadır ve literatüre teorik ve uygulamalı anlamda önemli katkılar sunmaktadır.

Yapılan analizler doğrultusunda, insan kaynakları muhasebesi alanındaki bilimsel üretimin belirli dergilerde yoğunlaştığı ve bu dergilerin içerik yönelimi itibarıyla alanın disiplinler arası niteliğini yansıttığı görülmektedir. Özellikle *Accounting, Organizations and Society* dergisinin öne çıkması, insan kaynakları muhasebesinin muhasebe disiplini içinde hem kuramsal hem de uygulamalı yönleriyle ele alındığını göstermektedir. Bununla birlikte, *Human Resource Management*

ve *Management Decision* gibi yönetim odaklı dergilerde de dikkate değer sayıda yayının bulunması, alanın sadece finansal raporlama boyutuyla sınırlı kalmayıp, stratejik insan yönetimi ve karar alma süreçleriyle de yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgular, insan kaynakları muhasebesi literatürünün muhasebe ve yönetim bilimleri başta olmak üzere çok sayıda akademik alanla kesiştiğini göstermektedir. Nitekim alanın çok disiplinli yapısı, sadece muhasebe ve yönetim değil; aynı zamanda ekonomi, karar bilimleri, bilgisayar bilimleri, psikoloji ve eğitim gibi farklı disiplinlerle de yakın ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, insan kaynakları muhasebesinin günümüzde giderek artan biçimde analitik, teknoloji destekli ve veri temelli yaklaşımlarla ele alındığını ve gelecekte bu eğilimin daha da güçleneceğini göstermektedir.

Anahtar kelime analizleri, "Human Resource Accounting", "Human Capital", "Accounting" gibi kavramların öne çıktığını, bu terimlerin çalışmalarda merkezi bir rol oynadığını göstermiştir. Eşzamanlı anahtar kelime kullanım ağları ise insan kaynakları muhasebesi ile ilgili temel kavramlar arasındaki yapısal bağlantıları açıkça ortaya koymuş, alandaki araştırma yoğunluğunun hangi temalar etrafında toplandığını gözler önüne sermiştir.

Yazarlar arası iş birliği analizleri, Eric G. Flamholtz ve Chris Dawson gibi isimlerin alanda merkezi roller üstlendiğini, bu yazarların çeşitli ortak yayınlarla literatüre yön verdiğini ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, insan kaynakları muhasebesi alanında gelecekte yapılacak araştırmalarda disiplinler arası yaklaşımların artırılması, farklı ülkelerde uygulanan insan kaynakları muhasebesi uygulamalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi, küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) başta olmak üzere farklı ölçeklerdeki firmalarda insan sermayesinin finansal raporlama süreçlerine entegrasyonuna yönelik uygulamalı çalışmalar yapılması önerilmektedir. Ayrıca, insan kaynaklarının ölçülmesi ve raporlanmasının yöneticilerin stratejik karar alma süreçlerine olan etkisinin daha kapsamlı biçimde analiz edilmesi, alanın kurumsal performansa katkısını daha somut biçimde ortaya koyacaktır. Bu bağlamda, çalışmanın insan kaynakları muhasebesi alanında gelecekte araştırma yapmayı planlayan akademisyen ve uygulayıcılara kapsamlı bir referans kaynağı ve yönlendirici bir çerçeve sunması beklenmektedir.

Kaynakça

- Aneesha, P. H. (2025). Research on Human Resource Accounting: A Bibliometric Analysis. *IUP Journal of Accounting Research & Audit Practices*, 24(2).
- Atasel, O. Y. ve Gerekan, B. (2023). "Denetim, Denetim Kalitesi ve Denetim Ücretleri Üzerine Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi", *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 9(71), 4186-4191.
- Bhooshetty, L. (2023). Rejuvenating Human Resource Accounting Research: A Review Using Bibliometric Analysis. *Management Review Quarterly*, 1-34.
- Cascio, W. F. (2007). The Costs-and Benefits-of Human Resources. *International Review of Industrial and Organizational Psychology* 2007, 71-110.
- Cascio, W. F., & Boudreau, J. W. (2016). *Investing in People: Financial Impact of Human Resource Initiatives* (3rd ed.). FT Press.
- Dermawan, W. D. (2024). Global Trends in Human Resource Accounting Through Bibliometric Analysis On Scopus Database. *Media Riset Akuntansi, Auditing & Informasi*, 24(1), 19-34.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to Conduct a Bibliometric Analysis: An Overview and Guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296.
- Flamholtz, E. G. (1999). *Human Resource Accounting: Advances in Concepts, Methods and Applications* (3rd ed.). Kluwer Academic Publishers.
- Güven, B. (2024). Entegre Raporlama Üzerine Bibliyometrik Bir İnceleme. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 16(31), 474-487.
- Mayo, A. (2001). *The Human Value of The Enterprise: Valuing People as Assets – Monitoring, Measuring, Managing*. Nicholas Brealey Publishing.
- Pfeffer, J. (1998). *The Human Equation: Building Profits By Putting People First*. Harvard Business Press.
- Stewart, T. A. (2010). *Intellectual Capital: The New Wealth of Organization*. Crown Currency.

Extended Abstract

Aim and Scope

The aim of this study is to systematically analyze the academic literature on human resources accounting, a discipline focused on measuring and reporting the economic value generated by employees within an organization. Recognizing that in the era of the knowledge economy, intellectual capital and skilled human resources have become critical determinants of business performance, this research seeks to provide a comprehensive understanding of the theoretical foundations and practical applications of the field. By employing bibliometric analysis, the study evaluates academic publications related to “human resources accounting” indexed in Scopus and Web of Science between 1972 and 2025. This approach enables the identification of research trends, key contributors, and thematic developments over time. The findings are expected to contribute to the advancement of strategic human capital management by offering valuable insights for scholars, practitioners, and policymakers, thereby bridging the gap between theoretical concepts and their application in organizational contexts.

Methods

This study applies a bibliometric analysis to examine academic publications on human resources accounting from 1972 to 2025. Data were collected from Scopus and Web of Science using the keyword “human resources accounting,” including articles, conference papers, and reviews. Retrieved records were exported and analyzed using bibliometric tools to assess publication trends, citation patterns, authorship networks, and leading sources. Co-authorship, keyword co-occurrence, and citation network analyses were performed to identify influential authors, institutions, and research themes. This methodological approach provides both quantitative and qualitative insights into the evolution and current state of the field.

Findings

The findings reveal that human resources accounting (HRA) research has evolved significantly since its theoretical foundations in the 1970s, gaining increasing academic attention over time. Most publications are peer-reviewed journal articles, with notable contributions from the United States, India, and China, the U.S. leading in both publication volume and citation impact. The field’s output is concentrated in key journals, such as *Accounting, Organizations and Society*, reflecting its integration into the accounting discipline, while notable publications in management-focused journals highlight its relevance to strategic human resource management. Keyword analyses identified “Human Resource Accounting,” “Human Capital,” and “Accounting” as central themes, while co-authorship analysis indicated influential contributions by scholars like Eric G. Flamholtz. The multidisciplinary nature of HRA, intersecting with management, economics, decision sciences, and technology, suggests an increasing trend toward data-driven and analytics-based approaches.

Conclusion

This study provides a comprehensive bibliometric overview of human resources accounting (HRA), highlighting its historical development, current research landscape, and interdisciplinary nature. The analysis confirms that HRA has transitioned from a theoretical concept in the 1970s to a dynamic research area with growing global interest, particularly in the United States, India, and China. The concentration of publications in both accounting-oriented and management-focused journals demonstrates the field’s dual emphasis on financial reporting and strategic human capital management. Findings also reveal strong thematic links between HRA, human capital, and accounting, with influential contributions from prominent scholars shaping the discourse. The multidisciplinary scope of the field, encompassing economics, decision sciences, technology, psychology, and education, suggests that future research will increasingly adopt data-driven and technology-supported approaches. Overall, this study offers valuable insights and a guiding framework for scholars and practitioners aiming to advance HRA theory, application, and its integration into organizational decision-making processes.